

Själland Runt 1999 i SWE 1164 "Lina"

Planerna på att segla Själland Runt hade börjat smidas redan sommaren 1998. Jag, Mikael Anford, som även han är IF-ägare, och J24-seglaren Joakim Nörler var tidigt överens om att så skulle ske. Det föll sig naturligt att vi skulle använda min IF som är lite mer kappseglingsbetonad än Mickes. Vem som skulle bli den 4:e besättningsmannen var däremot länge oklart. Efter en del turer var problemet fortfarande olöst med bara några veckor kvar till start. Men så en dag blev plötsligt teamet förstärkt med Marek Janiec med 15 års IF-rutin och en lika många år nyare spinnaker.

I stort sett hela veckan före starten gick åt till att fixa med båten, låna eller köpa sjökort, nödraketer, livboj, bojjus, selar och livlinor samt proviantera mat. Det skadar inte heller att bekanta sig med sjökorten och lägga in waypoints någon dag i förväg. Det var många pusselbitar som hade fallit på plats när vi till slut seglade omkring i startområdet minuterna innan starten skulle gå. Det var flaggat grönt, så det skulle seglas Själland Runt om styrbord. Vi bestämde oss för att starta på linjens högra sida i hopp om att få fri vind i den nordvästliga brisen. Vi seglade mot startlinjen en handfull gånger för att försöka få in känslan för starten. När skottet gick var vi första båt att bryta linjen och blev fotograferade av den danska seglingspressen. Det var djup slör och lätt vind ner mot Ven. Vi behöll både vår fria vind och ledningen, men Finn Jensen i DEN 52 höll hela tiden jämna steg tätt följd av Bo Garny i DEN 65. Närmare Ven försvann vinden helt på sina ställen. Spinnakrar klappade ihop och båtar stod som parkerade. Men vi lyckades på något sätt alltid befinna oss i de fält där det fanns krusningar på vattenytan och spinnakern drog hela tiden.

Vi leder!

Efter knappt fyra timmars seglats och i jämnhöjd med Vens sydspets kunde vi konstatera att vi låg först i hela Själland Runt inklusive de som startat 50 minuter före oss! Detta var visserligen den så kallade turseglingsklassen dock med båtar som till exempel Concubin 38, Maxi 909, Banner 33F med flera.

Föröver låg havet öde och blankt, akteröver syntes nära nog 400 spinnakrar! Efterhand som vinden kom tillbaka blev vi oundvikligen upphunna av större båtar, men vi lyckades ändå behålla fri vind den mesta tiden. Banan gick öster om Saltholm där det finns en del grund att se upp med. Den västra och smalaste seglingsrännan var anvisad för passagen, under den halvfärdiga Öresundsbron, på väg mot Drogdens fyr. Den stora majoriteten av båtar radade snällt upp sig som ett pärlband i god tid före rännan och trängdes öster om alla prickarna. Där kunde de gott ligga och täcka varandra tyckte vi som hade bestämt oss att snika tuffare runt Saltholm. En IF sticker ju inte mer än drygt en och tjugo! Vi hade lagt in de kritiska ställena i GPS:en och tyckte oss ha bra koll på läget ända tills vi såg en båt stå hårt fast på ett "icke-grund" mellan oss och pärlbandet av båtar. Någon siffra fel på en waypoint hade fått oss att segla ännu djärvare än vad vi tänkt oss. Vi hade seglat mellan Söndre Flint och Saltholm och faktiskt gjort ett litet klipp. Först när vi kom fram till rännan under bron behövde vi rätta in oss i det täta ledet av segelbåtar i varierande storlek, men vi höll placeringen i lovart och fick hyfsat fri vind. På en spetsig slör tog vi därefter kurs mot Drogdens fyr som var banans första "meldepunkt". Klockan 20:53, efter knappt tio timmars passerade vi som första IF tre minuter före Finn i DEN 52.

Slagduell och långa bogar

Vinden mojnade och vred emot

alltmer i skymningen. I hela fältet av båtar var Finn den första jag såg som fattade galoppen att plocka ner spinnakern för att kunna behålla kursen mot Stevns Klint. Vi bevakade och gjorde samma sak. Men han gjorde det först och vi konstaterade snabbt att han hade snott åt sig ledningen från oss där han låg uppe i lovart. Under den korta midsommarmatten seglade vi halvvind efter Finns akterlanterna förbi Stevns och in i Faxe Bugt. Vidare genom den knixiga Bögeströmmen, och förbi Kalvehave. Med Marek vid rodet och is i magen lyckades vi spara på slagen återta en ledningen med något hundratal meter. Lördagen bestod av en lång halvvindsbog, med tilltagande vind och ganska grov sjö. På denna halvvindsbog lyckades jag inte hålla riktigt samma fart som Finn, som gick om och ifrån oss. Vi passerade meldepunkten vid Stigsnes vid Agersösund vid middagstid där Finn var cirka 4 minuter före. DEN 65 "Isa Lei" såg vi ibland skymta bland båtarna bakom.

Spinnakergång i kuling

Vid Stora Bältbron utanför Korsör var positionerna oförändrade. En och annan båt hade börja reva storen och byta ner sig i försegelstorlek, men "Lina" märkte inget av den ökande vinden utan gick som tåget. Ett litet lösare skotat storsegel gav bättre balans och gjorde att vi nu kunde hänga med både Finn och betydligt större båtar.

Alldeles före Rösns ville Marek ha upp spinnakern i en brant slör på 12 m/s för att om möjligt klippa

Finns ledning. Runt om oss fanns möjligen ett och annat revat storsegel men knappast någon spinnaker. Vi fick senare veta att Finn, som bevakade oss, tänkte: "Nu sætter fand i mig de der rov huller spileren opp osse". Så vi blir två spinnaker-IF:ar på havet. Efter en stund kommer en rällig molnrulle, sikten blir noll och vinden mer än kuling. När bomnocken är nere några gånger och plöjer allt djupare i vattnet bedömer vi att spinnakern inte längre är till fördel, så den åker ner i påsen igen. Molnrullen försvinner efter en kvart och vi seglar mot Rösns Pule. DEN 65 har smugit upp i lovart och verkar ha kommit mycket närmare. Vi vet, att det går att ta sig över stenrevet vid Pulen om man har ordning på sin navigering och på tvåmeterskurvan. Varken Finn eller vi har det med väl DEN 65. Där klipper de nästan en halv sjömil på ett bräde och får riktigt häng på oss! Nu är det läns mot Själlands Odde, och spinnakern kommer upp igen, även på flera andra båtar. Vågorna är långkammiga och ostörda, så det pendlar inget trots plattlänsen. Vi sparar hela tiden bakåt efter molnrullar för att inte bli överraskade. Efter hand märker vi att antalet spinnakrar blir allt färre. Till slut är det bara var och Finns som syns hissade, och Isa "Lei" s storsegel försvinner allt mer i fjärran bakom oss. I surfarna går "Lina" som tåget över upp till fyra vågkammor åt gången! Vi kom upp till Själlands Odde vid tiotiden på kvällen. Vinden hade återigen vridit emot till brant slör och spinnakern åkte ner för gott. En molnrulle kom med mörker och mera vind, och vi såg bara fyren, men inte fartyget som skulle utgöra "meldepunkt". Vi tyckte det var litet svagt att det inte var på plats. Vad vi inte visste då var att det akt ut för att undsätta en mastbrotthaverist i det hårda väder vi snart skulle bh varse.

Svårt att tänka klart

Längs Själlands norra kust i Kattegatt blåser det nu hård frånlandsvind, det börjar mörkna och vi förlorar ögonkontakten med Finn. Det kommer slagregn och mera vind, mycket mera vind. Vi luftar seglen

så gott det går, men båten går nästan inte att styra på något vettigt sätt ändå. Genuan smattrar, allting knirrar och knakar. Stora båtar med revade segel förlorar kursen och skär ut i de värsta rökarna. Ibland när hela båten skjuter ut i luften från en vågtopp och dunsar ner i dalen bakom smäller det som om man gått på en berghäll. Allt är vått, men munnen är torr. Jag dricker regnvatten från ansiktet för att få i mig vätska. Vi räknade först med att detta endast var en by och att den snart skulle vara över, men så här skulle det fortsätta ända till gryningen.

Timmarna gick och det var tröga hjärnor som satt och försökte tänka. Jag såg träddungar mitt ute i havet medan Jocke såg bropelare lite här och där. Nere i båten sov Marek i någon slags sittande fosterställning, men vaknade till i bland och kollade på GPS:en. Strategin bestod oftast i att följa akterlanteran på någon större båt. Vid ett tillfälle hann vi upp båten vi följde och tvingades segla förbi långt i

lovart för att inte riskera kollision. Vid ett annat tillfälle följde vi en båt en lång stund innan vi förstod att den var på väg att söka nödhavn. Senare uppstod halv panik i sittbrunnen när alla tre tyckte att ljusen på land bara var några hundra meter från oss. Marek lyckades inte övertyga oss med sin GPS, om vi nu över huvud taget kunde höra vad han ropade nerifrån båtens mage. Det blev istället en vansinnig gipp och segling ut från land i kanske 15 minuter. Långt om länge kom gryningen och vinden började avta. Vi räknade med att vi tappat placeringar under natten och en bit efter Gilleleje fick vi se en röd 1F, DEN 118, längre in mot land nästan jämsides med oss. Jag var helt utschasad, hade tappat all tävlingsinstinkt och ville helst lämna rorkulten ifrån mig, men vi hjälptes åt att peppa varandra och försöka segla hyfsat de sista timmarna in mot mål. På dikt bidevind mot målet i Helsingör visar "Lina" åter huggtänderna. Vi närmar oss båtarna framför oss och seglar allt mer ifrån DEN 118. När vi har målet i sikte, ser vi ett IF-segel glida in bakom hamnpirarna med beteckningen DEN 65. Vi kryssar i mal strax efteråt och cirka tio minuter före DEN 118.

Så nära!

Men hur har det då gått för oss och de övriga? Bo Garry i DEN 65 och hans rutinerade gäng hade nått målet först av alla IF-båtar 15 minuter före oss efter drygt 43 rimmars segling. Finn Jensen i DEN 52 hade haft som strategi att köra på tre mans besättning, varav en blev sjösjuk i Kattegatt. Detta hade straffat sig till sist. Man hade tidvis fått ligga bi under nattens oväder för att inte kollapsa och kom i mål först på en sjätteplats nästan en timme efter segraren. Vi hade alltså seglat i mil som tvåa bland IF-klassens 12 båtar och likaså tvåa på DH-handikappat bland alla de drygt 50 båtarna i vår start. Vi var väldigt nöjda, trots att vi var så nära att vinna. Hittills har faktiskt ingen svensk IF-båt varit bättre i denna maratonsegling!

Robert Östman
SWE 1164 "Lina"